

793 huius saeculi delectamenta^a velut volatilis fugit umbra¹; et solummodo^b manet in
post Iun. 8. remuneratione bonum^c, quod pro Dei amore egistis.

Grandis enim via de terra^d videtur esse ad^e caelum. Firmissima debet esse
scala, per quam ascenditur; facilis est^f casus ad inferna. Sed haec facilitas magnam
habet difficultatem: sempiternum siquidem ignem, qui urit^g inextinguibiliter^h cadentesⁱ 5
in illum. Difficultas vero ascensionis^k in caelum magnum^l habet gaudium, dum^m
perveniturⁿ, quo ascenditur^o: beatitudinem siquidem sempiternam.

Si forte quaeritis, quomodo quis ascendat^p in caelum, vel quis quomodo^q cadat
in infernum; per mala igitur opera ruit homo^r ad infima, per bona vero opera^s
ascendit ad superna. 10

Mala itaque sunt opera: delectatio^t carnalis, ambitio saecularis, avaritia et omnis^u
concupiscentia mala, violentia, rapina, mendacia^v, luxoria, fornicatio, invidia, homicidia,
ebrietates^w, commessiones^x, inimicitiae^y, superbia et periuria^z; dicente apostolo:
Gal. 5, 21. 'Quoniam^a qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt', nisi^b confessione et longa
paenitentia^c et elemosinis^d multis emendentur. Unumquodque horum^e, quae^f enu- 15
meravi, regnum Dei claudere poterit et infernales poenas aperire homini^g. Vae animae,
quae ardentes flammis semper^h sustinere cogitur.

Bona vero sunt opera, per quae ascendere inⁱ caelum possumus^k: caritas Dei,
honor illius et timor, vigiliae et orationes ad Deum^l, dilectio hominum et misericordia
in homines et remissio peccantibus in nos, iustitia in iudiciis, veritas in verbis, patientia 20
in adversitatibus^m, nemini reddere malum pro malo, elemosynaⁿ in pauperes, benignitas
in omnes homines, pietas ad amicos^o, fides recta in Deum, spes firma in^p illius
bonitatem, modestia in vestimentis et in omni usu saeculi temperantia, continentia in
cibo et potu^q, in mente humilitas, in moribus honestas, in omni vita aequitas. Hi^r
sunt gradus, per quos caelum ascenditur; hi^r sunt mores, qui homines faciunt laude 25
dignos; haec sunt opera, quae gaudia merentur sempiterna. Haec est sapientia vera,
ut homo sibi praevideat, quomodo in aeternum feliciter vivat. Nullatenus homo perire
poterit, sicut animal quodlibet. Sed post hanc vitam victurus erit^s in aeternum: bene
Matth. 16, 27. propter bona opera, male propter mala^t opera. Quia Deus unicuique reddet^u secundum
opera sua. 30

Nolite iniustas amare divitias. Quia omnis iniustitia^v ulciscitur a Deo; et melior
est benedictio Dei quam omnes^w divitiae^x mundi. Quicquid in saeculo amatur,
amittitur; quicquid pro Deo^y datur, habetur. Cui largus eris, si tuae animae tenax?
vel quis tibi fidelis erit, si tu tibi ipse infidelis eris? Cur^z in alium spem ponis et
tu tibi ipsi^a benefacere non vis? Morieris, o homo, et omnia dimittis^b, quae habes. 35

a) dilectamenta T, S 1. b) solus modo S 1. c) bona T, K. d) terris T, K 2. e) in K.
f) om. S 1. g) uret A 2, A 1*. h) inextinguibiliter T. i) cadens K. k) ascensum S 1. l) in
caelum magnum in caelum magnum T. m) deinde S 1. n) pernitur T. o) ascendit K 2.
p) ascendit T, S 1, K 1. q) quomodo quis K 1. r) om. A 2, A 1*. s) om. K, S 1. t) dilectatio S 1;
dilectio T. u) omnes S 1. v) corr. in mendacium A 2, ubi etiam periurium superscriptum est. 40
w) ebrietates T; ebrietas K 1. x) comesationes K 1. y) et add. K. z) et superbia periuria T, S 1;
et periuria om. K. a) om. T, K; quia S 1. b) nisi in K 2; nunc S 1. c) penitentia T.
d) elemosina S 1. e) eorum K 2. f) quos A, T. g) hominibus K 2, S 1. h) om. A 1*. i) om.
A, T, S 1. k) posumus S 1. l) Dominum K 2, A 1*. m) adversantibus T. n) elemosinae A 2;
elemosinae K 2; elemosinae S 1; elemosynae T. o) in amico T; in amicos S 1, A. p) ad K 2. 45
q) potu et cibo T. r) Hii T. s) est A 1*. t) male K 2. u) reddit T, K 2, S 1. v) iniustitias s
eraso T. w) omnis K 2. x) divitiae A 1*. y) dono A 1*. z) Quia K 2. a) ipse K 2.
b) dimittes A 1*.

1) Cf. Alcuini Dialog. de rhetor. et virtutib. (Rhetor. lat. ed. Halm p. 550): quae (scil. felicitates
seculi) velut volatilis umbra recedunt; infra. ep. 297.